

Právo a judikatúra v praxi

5 | 2024

Výber z najzaujímavejších nových rozhodnutí súdov

Obsah:

- 1. Dobromyseľné nadobudnutie vlastníckeho práva od nevlastníka**
Uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 7Cdo/272/2021 zo dňa 31. 10. 2023
- 2. Priznanie nemajetkovej ujmy a prerušenie súdnych konaní po vyhlásení konkurzu**
Uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 9Cdo/46/2022 zo dňa 28. 2. 2023
- 3. Premlčanie práva advokáta na zaplatenie odmeny pri vypovedaní plnej moci**
Uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 2Obdo/72/2021 zo dňa 28. 2. 2022
- 4. K postupu súdu rozhodujúceho o vyporiadaní BSM zaniknutého rozvodom, ak je po začatí konania na jedného z bývalých manželov vyhlásený konkurz**
Uznesenie Krajského súdu Banská Bystrica sp. zn. 11Co/49/2022 zo dňa 10. 8. 2023
- 5. K možnosti právneho nástupníctva zahraničnej právnickej osoby po zrušení verejnej obchodnej spoločnosti**
Uznesenie Krajského súdu Banská Bystrica sp. zn. 43Cob/41/2023 zo dňa 29. 6. 2023
- 6. K náležitostiam predvolania; neuvedenie spisovej značky konania v predvolaní ako porušenie práva na spravodlivý proces**
Uznesenie Krajského súdu Banská Bystrica sp. zn. 14CoCsp/8/2023 zo dňa 28. 6. 2023
- 7. Zmarenie ďalšieho podnikania v dôsledku správneho rozhodnutia je v zásade dôvodom pre priznanie odkladného účinku správnej žalobe**
Uznesenie Krajského súdu Košice sp. zn. 8S/39/2023 zo dňa 28. 6. 2023
- 8. Ak je zamestnanec pre konkrétne opakované porušenie pracovnej disciplíny upozornený na možnosť výpovede, nemožno mu následne dať pre to isté porušenie výpoveď**
Rozsudok Krajského súdu Nitra sp. zn. 5CoPr/8/2022 zo dňa 21. 6. 2023
- 9. Podpis konajúcej osoby ako štatutárneho orgánu a fyzickej osoby – ručiteľa zároveň**
Rozsudok Najvyššieho súdu SR sp. zn. 4Obdo/29/2022 zo dňa 8. 11. 2023
- 10. Zmluvná zmena zmenkového dlžníka**
Rozsudok Najvyššieho súdu SR sp. zn. 5Obo/4/2022 zo dňa 8. 11. 2023
- 11. K možnosti zamietnutia žaloby o určenie neprijateľnej zmluvnej podmienky a k situáciám, ktoré túto možnosť nezakladajú**
Uznesenie Krajského súdu Prešov sp. zn. 2CoCsp/5/2023 zo dňa 21. 6. 2023
- 12. Priemerná hodnota RPMN je skutočnosťou známou súdu z jeho činnosti, ktorá sa nedokazuje**
Uznesenie Krajského súdu Žilina sp. zn. 7CoCsp/3/2023 zo dňa 26. 4. 2023
- 13. K platobnému miestu pre platenie náhrady na základe poistenia zodpovednosti za škodu a k možnosti jeho zmeny dohodou medzi škodcom a poškodeným**
Rozsudok Krajského súdu Bratislava sp. zn. 1Cob/33/2021 zo dňa 30. 3. 2023
- 14. Advokát nemusí klienta informovať o výške odmeny za každý jednotlivý úkon; stačí, keď informáciu poskytne pred 1. úkonom**
Rozsudok Krajského súdu Prešov sp. zn. 22CoCsp/26/2022 zo dňa 30. 3. 2023
- 15. Rozvrátené vzťahy spoločníkov s.r.o. ako bývalých manželov nie sú samy osebe dôvodom pre zrušenie účasti spoločníka v s.r.o. súdom**
Rozsudok Krajského súdu Nitra sp. zn. 15Cob/116/2021 zo dňa 7. 3. 2023

1. Dobromyseľné nadobudnutie vlastníckeho práva od nevlastníka

Uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 7Cdo/272/2021 zo dňa 31. 10. 2023

Anotácia:

Žalovaný 1/ v čase uzatvárania kúpnej zmluvy so žalovaným 2/ nebol vlastníkom nehnuteľnosti zapísaných na LV č. XXXX v kat. území S., z dôvodu absolútnej neplatnosti kúpnej zmluvy uzavretej 15. októbra 2007, súd prvej inštancie predmetnú kúpnu zmluvu, ktorej vklad bol povolený v konaní V XXX/XXXX, považoval za absolútne neplatný právny úkon. Nedôvodnú odvolací súd vyhodnotil námietku žalovaných 1/ a 2/ vo vzťahu k posúdeniu platnosti kúpnej zmluvy uzatvorenej medzi žalovaným 1/ a 2/ s poukazom na dobromyseľnosť žalovaného 2/. Odvolací súd mal za to, že práve vzhľadom na blízky príbuzenský vzťah (žalovaní sú bratia) a výsledky vykonaného dokazovania (keď samotný žalovaný 2/ vo svojej výpovedi uvádzal, že mal vedomosť o pôžičke, o uzatvorení kúpnej zmluvy aj o dohode medzi žalobcom a žalovaným 1/, že nehnuteľnosť bude naďalej užívať žalobca) bolo možné uzavrieť, že žalovaný 2/ mal dostatočnú vedomosť o všetkých skutočnostiach týkajúcich sa danej veci, vzťahov medzi žalobcom a žalovaným 1/. Mohol preto podľa odvolacieho súdu vedieť aj o existencii odstúpenia od zmluvy, resp. o fiktívnom prevode pre potreby získania úveru, a to aj vzhľadom na skutočnosť, že matka žalovaných ako splnomocnená zástupkyňa vybavovala úver pre žalovaného 1/.

Právna veta:

Dobrá viera nadobúdateľa nehnuteľnosti v správnosť zapísaného údajov v katastri nehnuteľností o jej (predchádzajúcom) vlastníkovi nepostačuje pre záver súdu o tom, že mohol nadobudnúť vlastnícke právo (a pre poskytnutie ochrany tomuto právu), ak sa preukáže, že táto zapísaná osoba v skutočnosti v čase uzavretia kúpnej zmluvy nebola vlastníkom prevádzanej nehnuteľnosti, napríklad z dôvodu, že predchádzajúca zmluva o prevode nehnuteľnosti predstavovala absolútne neplatný právny úkon. Z dôvodu absolútnej neplatnosti zmluvy predávajúci nemohol nadobudnúť vlastnícke právo k nehnuteľnosti a rovnako tak nemohol „neexistujúce“ vlastnícke právo previesť na ďalšiu osobu, hoci konajúcu v dobrej viere. Naďalej tak je potrebné zotrvávať na právnom závere, že absolútne neplatný právny úkon nespôsobí právne následky ani v prípade, ak na jeho základe už bolo kladne rozhodnuté o vklade vlastníckeho práva do katastra nehnuteľností.

Právna oblasť: Občianske právo

Právny inštitút: Vlastnícke právo

Súvisiace predpisy a ustanovenia: 40/1964 Zb. – § 588

2. Priznanie nemajetkovej ujmy a prerušenie súdnych konaní po vyhlásení konkurzu

Uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 9Cdo/46/2022 zo dňa 28. 2. 2023

Anotácia:

V spore sa riešila otázka, či súdne konanie, v ktorom žalobca uplatňuje právo na ochranu svojej osobnosti a domáha sa priznania náhrady nemajetkovej ujmy je takým konaním, ktoré sa týka majetku podliehajúceho konkurzu patriaceho úpadcovi, a či tak dochádza k jeho zákonnému prerušeniu.

Právna veta:

Súdne konanie, v ktorom žalobca uplatňuje právo na ochranu svojej osobnosti a domáha sa priznania náhrady nemajetkovej ujmy, nie je v zmysle ustanovenia § 47 ods. 4 ZoKR takým konaním, ktoré sa týka majetku podliehajúceho konkurzu patriaceho úpadcovi, a preto tu ani nedochádza k jeho zákonnému prerušeniu. Správca konkurznej podstaty úpadcu nemôže podať žalobu na ochranu osobnosti úpadcu a ani nemôže v tomto súdnom konaní vystupovať v postavení žalobcu či žalovaného, nakoľko nie je nositeľom aktívnej a pasívnej legitimácie v takomto druhu sporu. Uvedenému nasvedčuje aj tá skutočnosť, že žalobca – úpadca by pri opačnom výklade stratil postavenie strany sporu a je veľmi ťažko predstaviteľné, akým spôsobom by správca konkurznej podstaty dokázal s úspechom obhajovať jeho záujmy v zmysle dokazovania následkov zásahu a príčinnej súvislosti so zásahom v osobnostnej sfére žalobcu, ktorý by sa tak, hoci je nositeľom uplatňovaného nehmotného práva, v spore mohol stať nanajvýš svedkom v takomto súdnom konaní. Taktiež by nedávalo zmysel, aby súd konal a rozhodoval o tom istom skutku (zásahu) a o žalobe dva krát a navyše s iným subjektom na strane žalobcu, t. j. pokiaľ by sa žalobca domáhal ospravedlnenia, súd by v konaní pokračoval a rozhodol, avšak v druhej časti žalobného petitu, kde by sa domáhal náhrady nemajetkovej ujmy, by konanie ostalo prerušené, prípadne by sa na návrh konalo so správcom konkurznej podstaty a tieto konania by fakticky mohli prebiehať súbežne. Nároky z ochrany osobnosti treba posudzovať jednotne, pretože stále ide o to isté osobnostné právo, pričom len súd rozhodne, či dôsledky zásahu do tohto práva sú natoľko závažné, že žalobcovi prizná právo na náhradu nemajetkovej ujmy alebo inú formu satisfakcie.

Právna oblasť: Občianske právo, Obchodné právo, Konkurz a reštrukturalizácia

Právny inštitút: Náhrada nemajetkovej ujmy, Konkurz

Súvisiace predpisy a ustanovenia: 7/2005 Z. z. – § 47 ods. 4
40/1964 Zb. – § 11

3. Premlčanie práva advokáta na zaplatenie odmeny pri vypovedaní plnej moci

Uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 2Obdo/72/2021 zo dňa 28. 2. 2022

Anotácia:

Za účelom vysporiadania sa so žalovaným vznesenou námietkou premlčania súdy posudzovali deň rozhodujúci pre začiatok plynutia premlčacej doby v prípade vypovedania plnej moci zo strany žalovaného.

Advokát v pozícii žalobcu tvrdil, že určenie splatnosti odmeny, ktorú si voči žalovanému za poskytnuté služby uplatňuje, treba posudzovať jednotlivo pri jednotlivých konaniach. Zhodne s názorom súdu prvej inštancie odvolací súd poukázal na skutočnosť, že plná moc nezanikla právoplatnosťou jednotlivých rozhodnutí, keďže plné moci boli udelené na zastupovanie vo všetkých právnych veciach, a teda aj vo vykonávacom konaní, resp. inom konaní (napr. o povolenie splátok) aj po právoplatnosti toho-ktorého rozhodnutia. Z dôkazov predložených v konaní, konkrétne výpisov z podnikateľského účtu žalobcu za roky 2006 a 2007, mailovej komunikácie, exekučných návrhov a svedeckej výpovede, mal odvolací súd rovnako ako súd prvej inštancie za preukázané, že ak by nedošlo k vypovedaniu plnej moci, zmluvný vzťah by v prípade nedobrovoľnej úhrady povinných osôb pokračoval. Podľa odvolacieho súdu z dokazovania ďalej vyplynulo, že medzi stranami sporu bola dohoda, aby odmena bola vyplácaná žalobcovi buď formou dobrovoľnej úhrady povinných subjektov po skončení sporu alebo v rámci vymoženého pohľadávky v exekučnom konaní. Tým, že žalovaný iný spôsob úhrady nepreukázal, žalobcovi vzniklo po ukončení zmluvného vzťahu (vypovedanie plnej moci) právo na vyúčtovanie vzniknutých trov.

Právna veta:

(...) ak je začiatok plynutia premlčacej doby pri odmene advokáta za všetky úkony právnej služby v celosti, určený na deň doručenia vypovedania plnej moci udelenej advokátovi, to znamená, že týmto dňom sa právo mohlo vykonať prvýkrát. Inými slovami prvým dňom, kedy sa právo mohlo vykonať, je deň splatnosti pohľadávky, teda deň doručenia vypovedania plnej moci udelenej advokátovi.

Právna oblasť: Advokácia, Občianske právo

Právny inštitút: Odmena advokáta, Premlčanie

Súvisiace predpisy a ustanovenia: 40/1964 Zb. – § 563

4. K postupu súdu rozhodujúceho o vyporiadaní BSM zaniknutého rozvodom, ak je po začatí konania na jedného z bývalých manželov vyhlásený konkurz

Uznesenie Krajského súdu Banská Bystrica sp. zn. 11Co/49/2022 zo dňa 10. 8. 2023

Anotácia:

Žalobkyňa sa domáhala vyporiadania bezpodielového spoluvlastníctva manželov a s vedomosťou o konkurze žalovaného uviedla, že v danom prípade ide o vyporiadanie BSM v širšom zmysle, pričom konkurzná podstata ostane nedotknutá. Súd prvej inštancie rozhodol, že v danom prípade došlo k zániku BSM právoplatnosťou rozsudku o rozvode manželstva a nemohli nastať účinky, predpokladané ustanovením §167i ods. 1 prvá veta ZKR.

Voči rozhodnutiu sa žalovaný odvolal. Žalobkyňa vo vyjadrení k odvolaniu žalovaného nesúhlasila s odvolaním. Poukázala na to, že BSM s úpadcom zaniklo rozvodom manželstva a nie vyhlásením konkurzu, z ktorého dôvodu by patril všetok majetok do konkurznej podstaty v dlžníkovom BSM, pretože nedošlo ešte k jeho vyporiadaniu.

Právna veta:

- I. V súvislosti s vyhláseným konkurzom ZKR v § 167e ods. 1 upravuje povinnosť súdu zastaviť konanie, v ktorom sa uplatňuje pohľadávka, ktorá môže byť uspokojená iba v konkurze (§ 166a) alebo sa považuje za nevymáhateľnú (§ 166b), a to v prípade, ak bol vyhlásený konkurz. Ustanovenie § 167h upravuje konkurznú podstatu a osobitne § 167i upravuje náležitosti ohľadom BSM tak, že vyhlásením konkurzu zaniká dlžníkovo bezpodielové spoluvlastníctvo manželov (§ 167i ods. 1) s tým, že do konkurznej podstaty patrí všetok majetok v dlžníkovom BSM, ak ešte nedošlo k jeho vyporiadaniu; to neplatí, ak už tvorí konkurznú podstatu iného dlžníka.
- II. V prejednávanej veci z obsahu spisu vyplýva, že žalobkyňa podala žalobu dňa 09.05.2020 na vyporiadanie BSM, zaniknuté rozsudkom Okresného súdu Lučenec o rozvode manželstva, právoplatným 22.06.2017. Dňa 05.01.2021 na majetok žalovaného bol vyhlásený konkurz podľa štvrtej časti ZKR. Okresný súd rozhodol o vyporiadaní BSM rozsudkom zo dňa 01.12.2021. Keďže v zmysle §167i ods. 1 ešte nedošlo k vyporiadaniu BSM, do konkurznej podstaty patrí všetok majetok v dlžníkovom bezpodielovom spoluvlastníctve manželov. Odvolací súd v súlade s § 167e ods. 1 ZKR konanie zastavil a vzhľadom na skutočnosť, že okresný súd napriek vyhláseniu konkurzu vo veci rozhodol, krajský súd jeho rozsudok v plnom rozsahu zrušil.

Právna oblasť: Občianske právo

Právny inštitút: Konkurz a reštrukturalizácia, Bezpodielové spoluvlastníctvo manželov

Súvisiace predpisy a ustanovenia: 7/2005 Z. z. – § 167e ods. 1, § 167i ods. 1
40/1964 Zb. – § 149 ods. 3

5. K možnosti právneho nástupníctva zahraničnej právnickej osoby po zrušenej verejnej obchodnej spoločnosti

Uznesenie Krajského súdu Banská Bystrica sp. zn. 43Cob/41/2023 zo dňa 29. 6. 2023

Anotácia:

Registrový súd odmietol vykonať zápis údajov s odôvodnením, že návrh nespĺňal podmienky zápisu. Vyšší súdny úradník odôvodnil rozhodnutie tým, že organizačná zložka podniku zahraničnej právnickej osoby, napriek svojmu zápisu do obchodného registra, nie je právnickou osobou, a teda nemá spôsobilosť na práva a povinnosti. Z tohto dôvodu nemôže organizačná zložka prevziať imanie verejnej obchodnej spoločnosti, a tak vstúpiť do všetkých jej práv a povinností. Registrový súd nevyhovел ani námietkam navrhovateľa a nevykonaný navrhovaný zápis údajov z dôvodu, že návrh ani po jeho doplnení v konaní o námietkach nespĺňa podmienky na vykonanie zápisu. Na základe uvedeného bola vec predložená na rozhodnutie sudcovi.

Právna veta:

Doplnením druhej vety v § 88a ods. 1 Obchodného zákonníka zákonodarca pozitívne vymedzuje právneho nástupcu zrušenej verejnej obchodnej spoločnosti ako osobu zapísanú v registri vedenom podľa zákona č. 272/2015 Z. z. o registri právnických osôb, podnikateľov a orgánov verejnej moci a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon č. 272/2015 Z. z.“). V zmysle § 2 ods. 4 zák. č. 272/2015 Z. z. register právnických osôb obsahuje údaje pre potreby orgánov verejnej moci o každom, kto je v registri právnických osôb zapísaný. Zahraničná právnická osoba AKUTRADE HOLDING, LLC nie je (ani nemôže byť) v tomto registri zapísaná, preto nemôže byť ani spôsobilým nástupcom zrušenej verejnej obchodnej spoločnosti. Do registra právnických osôb, podnikateľov a orgánov verejnej moci sa zapisuje len organizačná zložka zahraničnej právnickej osoby, zriaďovateľ organizačnej zložky (zahraničná právnická osoba) sa do registra nezapisuje [§ 2 ods. 2 písm. c) zákona 272/2015 Z. z. – od 1. 10. 2023 § 2 ods. 2 písm. d) a e) – pozn.]. Zámerom zákonodarcu bolo docieľiť, aby imanie zanikajúcej verejnej obchodnej spoločnosti neprevzala zahraničná osoba, ale len osoba zapísaná do tohto registra. Tento záver súdu umocňuje napríklad aj skutočnosť, že podľa § 88a ods. 4 Obchodného zákonníka, zápisom do obchodného registra prechádzajú na spoločníka aj práva a povinnosti zaniknutej spoločnosti vyplývajúce z pracovnoprávných vzťahov, pričom pokiaľ by sa univerzálnym sukcesorom stala zahraničná právnická osoba so sídlom v Spojených štátoch amerických, tak ako to v danom prípade žiada navrhovateľ, vymožitelnosť povinností z pracovnoprávných vzťahov by takýmto postupom bola výrazne sťažená. Je potom zrejmé, že zákonodarca prijatím ust. § 88a ods. 1 veta druhá Obchodného zákonníka normuje, kto môže byť právnym nástupcom, pričom takýto nástupcom nemôže byť zahraničná právnická osoba.

Právna oblasť: Obchodné právo

Právny inštitút: Verejná obchodná spoločnosť, Zrušenie spoločnosti

Súvisiace predpisy a ustanovenia: 513/1991 Zb. – § 88a

6. K náležitostiam predvolania; neuvedenie spisovej značky konania v predvolaní ako porušenie práva na spravodlivý proces

Uznesenie Krajského súdu Banská Bystrica sp. zn. 14CoCsp/8/2023 zo dňa 28. 6. 2023

Anotácia:

V spore bola posudzovaná otázka, či uvedenie nesprávnej spisovej značky na predvolaní na pojednávanie predstavuje nenaplnenie povinnosti súdu riadne predvolať žalobcu na pojednávanie.

Právna veta:

- I. Zákonný rámec dodržania riadneho predvolania strany sporu reglementuje Civilný sporový poriadok v ustanovení § 100. Do tohto rámca spadá aj podmienka nevyhnutného obsahu predvolania, ktoré môže byť urobené v akejkoľvek forme, a ktorého obsah by mal spočívať na označení veci, miesta, času a predmetu procesného úkonu. Pod označením veci treba v zásade rozumieť jej označenie odkazom na strany konania a predmet sporu, prípadne označenie spisovej značky konania a súdu, ktorý spor prejednáva. Na označenie miesta v zásade nestačí len označenie sídla súdu, ale aj miestnosti súdu, v ktorej sa má úkon vykonať, prípadne označenie súdnej osoby, u ktorej sa má predvolaná osoba pri príchode do sídla súdu ohlásiť. Vychádzajúc z vyššie uvedeného sa za nedostatočné predvolanie považuje najmä, ak by v predvolaní absentoval údaj o adrese súdu, o miestnosti, kde sa má pojednávať, alebo o termíne pojednávania, resp. ak by tieto údaje neboli správne.
- II. Súčasťou riadneho predvolania na pojednávanie je explicitné uvedenie spisovej značky konania, na ktoré sa strana sporu predvoláva, a ktorú strana sporu uvádza na všetkých svojich podaniach smerujúcich súdu v danej veci, a to vrátane ospravedlnenia svojej neúčasti na pojednávaní.
- III. Uvedenie nesprávnej spisovej značky na predvolaní na pojednávanie predstavuje nedodržanie obsahu zákonného rámca ustanovenia § 100 CSP v spojení s § 278 písm. a) CSP, resp. nenaplnenie povinnosti súdu riadne predvolať žalobcu na pojednávanie.

Právna oblasť: Občianske právo, Civilné procesné právo

Právny inštitút: Predvolanie, Rozsudok pre zmeškanie

Súvisiace predpisy a ustanovenia: 160/2015 Z. z. – § 100, § 172, § 274, § 278

7. Zmarenie ďalšieho podnikania v dôsledku správneho rozhodnutia je v zásade dôvodom pre priznanie odkladného účinku správnej žaloby

Uznesenie Krajského súdu Košice sp. zn. 8S/39/2023 zo dňa 28. 6. 2023

Anotácia:

Žalobca v rámci podanej správnej žaloby navrhol priznať správnej žalobe odkladný účinok, ktorý odôvodnil tým, že výkonom napádaného rozhodnutia by hrozil vznik závažnej ujmy predovšetkým v jeho podnikateľskej a finančnej sfére, pretože nemôže a ani nebude môcť naďalej vykonávať svoju podnikateľskú činnosť. Tvrdil, že kurzy mu v priemere priťahujú tržby v sume 16.000 eur ročne. Mal za to, že pokiaľ by nebol žalobe priznaný odkladný účinok a bol by v konaní o preskúmanie zákonnosti napadnutého rozhodnutia úspešný, utrpel by nenapraviteľnú ujmu, keďže by stratil príjmy približne vo výške 1.333 eur mesačne. Poukázal na sťažené vymáhanie škody od štátu z dôvodu, že súčasná civilistická judikatúra týkajúca sa ušlého zisku vníma ako ušlý zisk, taký ktorý nenastal ale nastať nevyhnutne mal na základe zmluvy, dohody a podobne. Tvrdil, že potenciálni zákazníci by bezpochyby získali povedomie, že jeho školiace stredisko „nefunguje“ a z tohto dôvodu by aj opätovné rozbehnutie školiaceho strediska na jeho pôvodnú úroveň, potom čo by bol v konaní pred správnym súdom úspešný, trvalo dlhší čas. K neexistencii rozporu s verejným záujmom uviedol, že neexistuje racionálny dôvod prečo by bolo verejným záujmom aby okamžite prestal vykonávať kurzy, prípadne aby sa okamžite začal výkon Preskúmaného rozhodnutia, najmä ak mu v dôsledku okamžitého výkonu hrozí nenapraviteľná ujma.

Právna veta:

- I. Podnikanie nie je výkon závislej činnosti pre zamestnávateľa, ktoré je možné ukončiť a bez ťažkostí začať pracovať pre iného zamestnávateľa. Podnikateľ do výkonu svojej činnosti vkladá svoje osobné prostriedky, buduje si dobré meno, povesť, klientelu, zarobené peniaze často vkladá opäť do podnikania, inovuje, súťaží o podiel na trhu s konkurenciou. V rámci tohto úsilia nie je v zásade možné niekoľko mesačné či ročné prerušenie tejto činnosti bez toho, aby podnikateľ neutrpel závažnú ujmu, ktorá môže byť pre neho fatálna. Súd nepochybuje o tom, že v rámci daného segmentu podnikania je na trhu konkurencia, ktorá okamžite zaujme žalobcovu miesto a prípadný návrat žalovaného k podnikaniu by nemusel byť úspešný, čo by mohlo mať dopad aj na jeho spoločenský status, osobný život, rodinu a pod.
- II. Súd vnímajúc vyššie uvedené aspekty podnikateľskej činnosti priklonil sa k záveru, že v danej veci je potrebné návrhu vyhovieť. Bez povolenia odkladného účinku správnej žaloby by mohol byť zmarený účel správneho súdnictva, spochybujúci v poskytovaní účinnej ochrany subjektívnym právam žalobcu.

Právna oblasť: Správne právo

Právny inštitút: Rozhodnutie správneho orgánu, odklad výkonu rozhodnutia, správne súdnictvo

Súvisiace predpisy a ustanovenia: 162/2015 Z. z. – § 185 písm. a)

8. Ak je zamestnanec pre konkrétne opakované porušenie pracovnej disciplíny upozornený na možnosť výpovede, nemožno mu následne dať pre to isté porušenie výpoveď

Rozsudok Krajského súdu Nitra sp. zn. 5CoPr/8/2022 zo dňa 21. 6. 2023

Anotácia:

Predmetom tohto súdneho konania bolo posúdenie platnosti výpovede. V posudzovanom prípade najskôr uvedené skutočnosti vytkol zamestnávateľ zamestnancovi v upozornení a následne tie isté dôvody, respektíve skutočnosti zakladajúce (opakované) menej závažné porušenie pracovnej disciplíny zahrnul aj do samotnej výpovede.

Právna veta:

- I. Aj v pracovných vzťahoch sa plne aplikuje zásada právnej istoty – predvídavosti. V kontexte tohto prípadu právnou istotou pre zamestnanca je, že upozornenie, ktoré dostane od zamestnávateľa, znamená to, že zamestnávateľ považuje jeho konanie, respektíve nekonanie v pracovnoprávných vzťahoch za menej závažné porušenie pracovnej disciplíny, a zároveň, že zamestnávateľ ešte nechcel ukončiť so zamestnancom pracovný pomer, ale dáva zamestnancovi možnosť, aby si vytýkané menej závažné porušenie pracovnej disciplíny uvedomil a napravil svoje pracovnoprávne počínanie tak, aby sa v ďalšom období takéto porušenie pracovnej neopakovalo a aby sa tak nevystavil možnosti pre zamestnávateľa dať mu výpoveď.
- II. Akonáhle sa zamestnávateľ rozhodne upozorniť zamestnanca na porušenie pracovnej disciplíny, ktoré je menej závažné, nemôže skutočnosti, ktoré v upozornení uviedol, uviesť práve ako opakované porušenie pracovnej disciplíny, ktorému predchádzalo skoršie upozornenie na menej závažné porušenie pracovnej disciplíny. Také upozornenie ale je možné použiť v rámci novej výpovede, v ktorej zároveň konkrétne vymedzí ďalšie menej závažné porušenie pracovnej disciplíny. Také porušenie už zamestnávateľ zamestnancovi nevytýka v upozornení.

Právna oblasť: Pracovné právo

Právny inštitút: Výpoveď z pracovného pomeru, Porušenie pracovnej disciplíny

Súvisiace predpisy a ustanovenia: 311/2001 Z. z. – § 63 ods. 1 písm. e)

9. Podpis konajúcej osoby ako štatutárneho orgánu a fyzickej osoby – ručiteľa zároveň

Rozsudok Najvyššieho súdu SR sp. zn. 4Obdo/29/2022 zo dňa 8. 11. 2023

Anotácia:

Predmetom konania bolo posúdenie platnosti ručiteľského vyhlásenia žalovaného v rámcovej kúpnej zmluve. Sporným bolo, či môže platne vzniknúť ručenie žalovaného, ak zmluva obsahujúca právny úkon žalovaného a spoločnosti, obsahuje iba jeden podpis tej istej osoby ako štatutárneho orgánu aj ako fyzickej osoby. Žalobca bol toho názoru, že ručenie žalovaného bolo uskutočnené tak, že žalovaný vystupoval v pozícii štatutárneho orgánu spoločnosti, pričom ako štatutárny orgán bol uvedený v záhlaví zmluvy v pozícii osoby konajúcej v mene spoločnosti a tiež v závere zmluvy, kde sa nachádza podpis žalovaného a pri podpise žalovaného aj rukou dopísané meno a priezvisko žalovaného.

Právna veta:

Pokiaľ písomný právny úkon podpisuje štatutárny orgán obchodnej spoločnosti, pričom obsahom právneho úkonu je aj ručiteľský záväzok, ktorý má štatutárny orgán obchodnej spoločnosti prevziať ako fyzická osoba, nevyžaduje sa, aby sa na takom právnom úkone pre jeho platnosť nachádzali dva podpisy tej istej fyzickej osoby, a to raz ako štatutárneho orgánu a raz ako fyzickej osoby – ručiteľa. Uvedené platí za predpokladu jednoznačného vymedzenia osoby, ktorá preberá ručiteľský záväzok, v samotnom texte právneho úkonu.

Právna oblasť: Občianske právo

Právny inštitút: Ručenie, Právne úkony

Súvisiace predpisy a ustanovenia: 40/1964 Zb. – § 40 ods. 3

10. Zmluvná zmena zmenkového dlžníka

Rozsudok Najvyššieho súdu SR sp. zn. 5Obo/4/2022 zo dňa 8. 11. 2023

Anotácia:

V predmetnom spore bola riešená otázka, či možno v zmenkových vzťahoch uplatniť ustanovenie § 531 Občianskeho zákonníka, ktoré upravuje zmenu v subjektoch záväzkového právneho vzťahu na strane dlžníka, keď pôvodný dlžník prestane byť účastníkom záväzkového vzťahu a namiesto neho so súhlasom veriteľa nastúpi nový dlžník.

Právna veta:

Zmluvná zmena zmenkového dlžníka je z podstaty veci neprípustná. Zmluvné prevzatie dlhu s účinkami zániku dlhu pre pôvodného zmenkového dlžníka nie je zmenkovo právne účinné. Zmenkový dlžník sa zbaví dlhu zo zmenky voči konkrétnemu majiteľovi len tým, že zmenku zaplatí on sám, alebo niektorý z ostatných zmenkových dlžníkov.

Právna oblasť: Občianske právo

Právny inštitút: Prevzatie dlhu, Zmenky

Súvisiace predpisy a ustanovenia: 40/1964 Zb. – § 531

11. K možnosti zamietnutia žaloby o určenie neprijateľnej zmluvnej podmienky a k situáciám, ktoré túto možnosť nezakladajú

Uznesenie Krajského súdu Prešov sp. zn. 2CoCsp/5/2023 zo dňa 21. 6. 2023

Anotácia:

V prejednávanej spore bolo posudzované právo žalobcov ako spotrebiteľov domáhať sa určenia neprijateľnosti zmluvných podmienok v spotrebiteľskej zmluve, na základe ktorej bol žalobcom poskytnutý úver, ktorý je už deväť rokov splatený.

Právna veta:

- I. Súd mohol žalobu o určenie neprijateľnosti zmluvnej podmienky zamietnuť len v jednom prípade, a to v prípade, keď zistí, že sa v súdnej veci nejedná o neprijateľnú zmluvnú podmienku.
- II. Ak súd zistí, že v súdnej veci o neprijateľnú zmluvnú podmienku ide, žalobu o určenie neprijateľnosti zmluvnej podmienky zamietnuť nemôže, a to bez ohľadu na to, či sa spotrebiteľ domáha určenia neprijateľnosti zmluvnej podmienky samostatnou žalobou, alebo pri podmienkach, aké sú obsiahnuté v § 298 ods. 2 CSP a tiež bez ohľadu na to, či žaloba smeruje proti obchodníkovi, ktorý je autorom neprijateľnej zmluvnej podmienky, alebo proti jeho právnomu nástupcovi a bez ohľadu na to, že o neprijateľnosti tejto zmluvnej podmienky, už bolo v inom súdnom konaní, ale z iného právneho vzťahu, založenom iným právnym úkonom rozhodnuté, a to aj v prípade, ak by sa súdne konania týkali tých istých strán a bez ohľadu na to, či v prípade úverového právneho vzťahu, už úver splatený bol, alebo nie.

Právna oblasť: Civilné právo sporové

Právny inštitút: Spotrebiteľské spory

Súvisiace predpisy a ustanovenia: 160/2015 Z. z. – § 298

12. Priemerná hodnota RPMN je skutočnosťou známou súdu z jeho činnosti, ktorá sa nedokazuje

Uznesenie Krajského súdu Žilina sp. zn. 7CoCsp/3/2023 zo dňa 26. 4. 2023

Anotácia:

V konaní bola riešená otázka, či je skutočnosťou známou súdu z jeho činnosti, ktorá sa nedokazuje aj priemerná hodnota ročnej percentuálnej miery nákladov pri hypotékach – RPMN.

Právna veta:

Priemerná hodnota RPMN (ročnej percentuálnej miery nákladov) ako údaj, ktorý v zmysle zákona o spotrebiteľských úveroch sa zverejňuje na stránke Ministerstva financií SR, je skutočnosťou známou súdu z jeho činnosti, ktorá sa v zmysle § 186 ods. 1 CSP nedokazuje.

Právna oblasť: Civilné právo sporové

Právny inštitút: Civilné konanie, Dokazovanie

Súvisiace predpisy a ustanovenia: 160/2015 Z. z. – § 186 ods. 1
129/2010 Z. z. – § 19
40/1964 Zb. – § 53 ods. 6

13. K platobnému miestu pre platenie náhrady na základe poistenia zodpovednosti za škodu a k možnosti jeho zmeny dohodou medzi škodcom a poškodeným

Rozsudok Krajského súdu Bratislava sp. zn. 1Cob/33/2021 zo dňa 30. 3. 2023

Anotácia:

Žalobou sa žalobca domáhal zaplatenia istiny 24.880,- eur s príslušenstvom s tým, že medzi žalobcom a žalovaným došlo dňa 28.2.2011 k uzatvoreniu Poistnej zmluvy, ktorej predmetom bolo poistenie zodpovednosti žalobcu ako zasielateľa za škodu spôsobenú príkazcovi alebo inému pri vykonávaní zasielateľskej činnosti. Na základe zasielateľského príkazu sa žalobca zaviazal obstaráť pre príkazcu prepravu zásielok z Poľska a Českej republiky do Arménska, čím medzi žalobcom a príkazcom vznikol zasielateľský vzťah v zmysle § 601 a nasl. Obchodného zákonníka.

Žalobca uviedol, že má za to, že riadne zdokladoval, že ním kontraktovaná spoločnosť disponovala v danom čase oprávnením na vykonávanie medzinárodnej cestnej prepravy tovaru, teda nie je možné tvrdiť, že by zo strany žalobcu bol tovar odovzdaný osobe, ktorá nemala oprávnenie. Predmetný tovar bol odcudzený neznámym páchatelom. V danom prípade škoda nebola spôsobená dodaním zásielky neoprávnenému príjemcovi, ale jej úplnou stratou. Žalobca podľa svojho tvrdenia však pri obstarávaní predmetnej prepravy nekonal s odbornou starostlivosťou, nakoľko opomenul preveriť poistenie kontraktovanej spoločnosti, s ktorou uzatvoril zmluvu o preprave v zmysle zasielateľského príkazu. Dodatočne bola preverená ŠPZ motorového vozidla dopravcu a zistilo sa, že je poistený plachtový náves DAF B., avšak na realizácii nakládky bol prítomný iný plachtový náves U..

Právna veta:

- I. Aktívna legitimácia je ponechaná škodcovi, ktorý však pri uplatnení nároku na súde musí reflektovať hmotnoprávnu úpravu zakotvenú v § 823 Občianskeho zákonníka v súvislosti s platobným miestom.
- II. Zákonnú úpravu obsiahnutú v § 823 Občianskeho zákonníka nemôže spochybniť uzavretie dohody medzi škodcom a poškodeným, ktorá nerešpektuje kogentnú právnu úpravu. Takáto dohoda nemôže meniť platobné miesto určené zákonom pre platenie náhrady na základe poistenia zodpovednosti za škodu a zaväzovať poisťovateľa (žalovaného), ktorý ani nie je zmluvnou stranou takejto dohody, na platenie náhrady k rukám škodcu bez akejkoľvek opory v zákone a v poistných podmienkach.

Právna oblasť: Občianske právo

Právny inštitút: Zmluvné poistenie, Zodpovednosť za škodu pri preprave

Súvisiace predpisy a ustanovenia: 40/1964 Zb. – § 823

14. Advokát nemusí klienta informovať o výške odmeny za každý jednotlivý úkon; stačí, keď informáciu poskytne pred 1. úkonom

Rozsudok Krajského súdu Prešov sp. zn. 22CoCsp/26/2022 zo dňa 30. 3. 2023

Anotácia:

Medzi stranami boli uzatvorené zmluvy o poskytovaní právnych služieb, pričom si strany dohodli cenu za jeden úkon vo výške 335,59 eura a žalobca ako obhajca žalovaného a jeho syna predmetné úkony vykonal. Sporné bolo, či sú zmluvy platné, keďže žalovaný ako spotrebiteľ nemal možnosť ovplyvniť ich obsah a v čase ich uzatvárania bol v tiesni, nakoľko bol vo väzbe.

Právna veta:

Odvolačný súd sa nestotožnil s tvrdením žalovaného, že advokát je povinný informovať klienta o výške odmeny za každý jednotlivý úkon právnej služby. Povinnosť podľa § 18 ods. 4 Zákona o advokácii je splnená, ak advokát pri prvej konzultácii s klientom jasne uvedie výšku svojej odmeny podľa dojednaného druhu pred prvým úkonom poskytovania právnej služby, pred uzatvorením zmluvy o poskytovaní právnych služieb informuje klienta o výške, spôsobe výpočtu a forme dojednanej odmeny.

Právna oblasť: Advokácia

Právny inštitút: Odmena advokáta

Súvisiace predpisy a ustanovenia: 586/2003 Z. z. – § 18 ods. 4

15. Rozvrátené vzťahy spoločníkov s.r.o. ako bývalých manželov nie sú samy osebe dôvodom pre zrušenie účasti spoločníka v s.r.o. súdom

Rozsudok Krajského súdu Nitra sp. zn. 15Cob/116/2021 zo dňa 7. 3. 2023

Anotácia:

V konaní o zrušení účasti spoločníka v obchodnej spoločnosti bola riešená otázka, či rozvrátené vzťahy spoločníkov s.r.o. ako bývalých manželov sú dôvodom pre toto zrušenie.

Právna veta:

Podstata dôvodov žalobkyne na jej zrušenie účasti spoločníka v spoločnosti spočívala v osobných vzájomných vzťahoch medzi spoločníkmi ako bývalými manželmi, pričom uvedené samo o sebe, bez preukázania ďalšieho, nemôže byť dôvodom na zrušenie účasti žalobkyne ako spoločníka v spoločnosti žalovaného.

Právna oblasť: Obchodné právo

Právny inštitút: Spoločnosť s ručením obmedzeným, Zrušenie účasti spoločníka

Súvisiace predpisy a ustanovenia: 513/1991 Zb. – § 148 ods. 1